

अधुरो सपना

(कविता सङ्ग्रह)

केल्सङ· लिवाङ· शेखर

अधुरो सपना

(कविता सङ्ग्रह)

- फेमसङलिवाङशेखर

प्रकाशक :

अनेसास, चुङ्जान शाखा समिति
जिल्ला : गोलाघाट (असम)

ADHURO SAPANA : A collection of bi-lingual poems composed in Nepali & Assamese by Femsang Liwang Shekhar and Published by ANSS, Chungajan Branch Committee.

प्रथम संस्करण : डिसेम्बर, २०२४

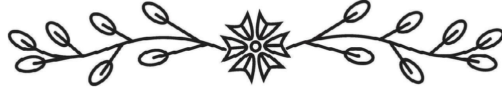
प्रति : ३००

सहयोग भेटी : रु १५०/–

लोकार्पण : असम नेपाली साहित्य सभाको स्वर्णजयन्ती समापन समारोह तथा १६ औं त्रैवार्षिक महाधिवेशनको पावन घड़ीमा। दिनांक : ५, ६, ७ र ८ डिसेम्बर, २०२४। स्थान : सरुपथार, गोलाघाट।

मुद्रक : बरुवा प्रिंटिङ्ग प्रेस, सुखानजान, बोकाजान कार्बि आङलङ।

ठेगाना : शाखा कार्यालय : भानु क्लब, ३ नं चुङाजान।
हुलाक : चुङाजान, पिन कोड नं : ७८५६०१
जिल्ला : गोलाघाट (असम)।

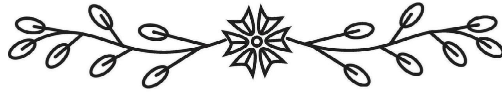

समर्पण

''असम नेपाली साहित्य सभा, चुङजान शाखा''- का
प्रतिष्ठापक सभापति वरिष्ठ शिक्षक, समाजकर्मी, साहित्यिक,
कवि तथा नेपाली साहित्य-संस्कृति प्रति रुचि राख्ने साथै मेरो
लेखन-कार्यको प्रेरणा र प्रशंसा गर्दै यो काव्य संकलन प्रकाश
गर्नुमा दरिलो भूमिका पुर्‍याउनुहुने दाज्यु श्रीमान
के. लोप्चनज्यू प्रति समर्पित गर्दछु -

''अधुरो सपना''

- **फेमसङलिवाङशेखर**

जयतु भाषा जननी

असम नेपाली साहित्य सभा, गोलाघाट जिल्ला समिति

অসম নেপালী সাহিত্য সভা, গোলাঘাট জিলা সমিতি

ASOM NEPALI SAHITYA SABHA, GOLAGHAT JILLA SAMITEE

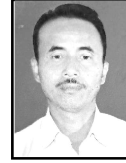
कार्यालय : भानु स्मृति गोर्खा भवन, बड़पथार

स्थापित : १७ अप्रेल २०१४ सन्

गोपाल श्रेष्ठ
सभापति
8638515074

शोभितमान बिष्ट
मूल सचिव
7002582514

शुभेच्छा पत्र

असम नेपाली साहित्य सभा गोलाघाट जिल्ला समिति अन्तर्गत अति सक्रिय शाखा हो चुङ्गाजान शाखा समिति। यो शाखाले जन्मलग्न देखीनै अति परिकल्पनाबद्ध रूपले नयाँ आयामकोसाथ आफ्नो साङ्गठनीय कार्यहरू गरीरहेको छ। यस शाखाको उमेर थोरै नै रहेता पनि कार्यशैली भने स्थानीय जनजातिमा पुर्याउने आदर्शवान ढाँचा रहेको छ। गोलाघाटको दक्षिण क्षेत्र नागाल्याण्ड सिमानाको यो विस्तृत अञ्चलमा गोर्खालीको बाक्लो बसोबास रहेको ठाउँमा आज भन्दा लगभग आठ वर्ष अगाड़ि गोलाघाट जिल्लाको प्रथम मौलिक कृति ''जुनेली'' कविता संग्रह प्रकाशित गरेर नेपाली साहित्य जगतको भण्डारमा थप गर्नु भएको छ। परवर्ती समयमा सामूहिक कृति, स्मारिका, साथै चुङ्गाजान शाखा समितिको वार्षिक साङ्गठनिक पत्रिका ''सुनाखरी'' - ले यो ठाउँमा नवीन युवा साहित्यकारवर्गलाई प्रोत्साहित गरी रहेकोछ।

असम नेपाली साहित्य सभाको स्वर्णजयन्ती र १६ औं त्रैवार्षिक महाधिवेशन सरुपथारमा अनुष्ठित गर्ने व्यस्ततापूर्ण समयमा पुन: चुङजान शाखा समितिले उदीयमान कवि श्रीमान फेमसङ लिवाङ शेखरको द्वैभाषिक मौलिक कृति कविता सङ्ग्रह ''अधुरो सपना'' प्रकाशित गर्ने खबर पाउँदा आफु हर्षित छु। आशा छ यो कृतिले पाठकवर्गमा धेरै समादर पाउने छ र आगामी दिनमा अझ धेरै मौलिक कृति सृष्टि गरी नेपाली भाषा-साहित्य जगतमा प्रतिष्ठा पाउनु सक्षम हुनुहुनेछ। यही विश्वास र शुभकामनाको साथ......

अस्तु।

(गोपाल श्रेष्ठ)
सभापति
अनेसास, गोलाघाट जिल्ला समिति

असम नेपाली साहित्य सभा

चुङ्गजान शाखा समिति

स्थापित : सन् २०२२

शाखा कार्यालय : भानु क्लब, ३नं चुङ्गजान, जिल्ला : गोलाघाट (असम)

शाखा सभापतिको शुभेच्छामूलक दुई शब्द ...

असम नेपाली साहित्य सभाको १६ औँ त्रैवार्षिक केन्द्रीय महाधिवेशन तथा स्वर्णजयन्ती समापन समारोहको पावन अवसरमा केन्द्रीय समितिको पक्षबाट कम्तिको पनि १०० वटा मौलिक ग्रन्थहरू विमोचन गर्ने–गराउने जुन कार्ययोजना हो, सो योजना अन्तर्गत शाखा समितिको पक्षबाट पनि ग्रन्थ विमोचन गराउनुपर्ने निर्देशना भएकोहुँदा हामी अनेसास, चुङ्गजान शाखा समितिको भएर दुईवटा कविता सङ्ग्रह प्रकाशित गरि सो केन्द्रीय महाधिवेशनमा लोकार्पण गराउने भएका छौँ। विशेषत: चुङ्गजान अञ्चलका उदीयमान कवि श्री फेमसङ लिवाङ शेखर द्वारा रचित 'अधुरो सपना' र चुङ्गजानको अर्को एकजना युवा कवि श्री राजु सुवेदी द्वारा रचित 'दलदलिमा फुलेको कमल' नाउँका यी दुईवटा कविता सङ्ग्रहहरू यस्तो एउटा ऐतिहासिक कार्यक्रममा प्रकाशमा ल्याउन पाउँदा हामी अनेसास, चुङ्गजान शाखा समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारीवर्ग लगायतका जम्मै कार्यकर्तावर्गले अत्यन्तै खुशी एवं गर्व महशुश गरिरहेका छौं।

तसर्थ म अनेसास, चुङ्गजान शाखा समितिको सभापतिको पक्षबाट युवा कविद्वयलाई आ–आफ्नो कोशेली पस्किनुभएकोमा हृदयको अन्तस्करणबाटै हार्दिक शुभकामना एवं साधुवाद टकराउन चाहान्छु। र साथै आगामी दिनहरूमा पनि यहाँहरूको कलमबाट अझ उत्कृष्ट सिर्जनाहरू जन्मिन सकुन् यही शुभाशीष व्यक्त गर्दै मेरो दुई शब्दलाई यहीं बिराम दिन चाहान्छु। इति।

जयतु भाषा जननी, जयतु जननी असम।

के. लोप्चन

(के. लोप्चन)
सभापति

प्रकाशकीय

सन् २०२२ - को ४ जनवरीको दिन असम नेपाली साहित्य सभाको चुङजान शाखा समिति गठन भए पश्चात आजको मितिसम्म यस शाखा समितिले साहित्यिक गतिविधिहरू चाल्दै-चलाउँदै आइरहेको छ। वार्षिक रूपले साहित्यिक पत्रिका 'सुनाखरी' छाप्दै-छपाउदै आइरहेको छ। तर मौलिक कृतिहरूभने प्रकाशमा ल्याउन सकिरहेको थिएन। यसवर्ष सौभाग्य नै भनौं, अनेसासको १६ औं त्रैवार्षिक केन्द्रीय महाधिवेशन तथा स्वर्णजयन्ती समापन समारोहको पावन घड़ीमा चुङजान शाखा समितिको पहलमा दुईवटा कविता सङ्ग्रह क्रमश: 'अधुरो सपना' र 'दलदलिमा फुलेको कमल' नामक मौलिक काव्य ग्रन्थहरू प्रकाशमा ल्याउन जमर्को भैरहेको छ। तसर्थ कृतिकारद्वय श्री फेमसङ लिवाङ शेखर र श्री राजु सुवेदीलाई हामी मुरिमुरि धन्यवाद दिन चाहान्छौं। यहाँहरू दुवैजना वर्तमान चुङजान अञ्चलका नयाँ युवा प्रतिभा हुन्, नेपाली साहित्य जगतका फक्रिन लागेका कोपिला हुन्।

यसरी चुङजान शाखा समितिले अलपत्र भएर रहेका पाण्डुलिपिहरू सङ्ग्रह गर्ने काम गरिरहेको छ भने त्यसलाई प्रिन्टिङ्ग प्रेसमा लगि छापेर निकाल्ने काम पनि गरिरहेको छ। त्यसैले आउँदा दिनहरूमा अनेसास, चुङजान शाखा समितिको पहलमा नेपाली बाहेक अन्य भाषामा जस्तै - तामाङ, मगर, लिम्बु आदि भाषामा लेखिएका मौलिक ग्रन्थहरू पनि प्रकाशमा ल्याउनलाई एक समावेशी कार्ययोजना हातमा लिएका छौं। किनभने समभाव र समविकाश नै अनेसास, चुङजान शाखा समितिको मूल लक्ष्य हो। इति।

जयतु भाषा जननी।

(प्रेम शंकर राई)
मूल सचिव
अनेसास, चुङजान शाखा समिति

व्यक्तिगत दुई कुरा

प्रस्तुत द्वै-भाषिक काव्य-संकलन संयुक्त रूपमा (नेपाली+असमीया) मनका भाव-अनुभूतिहरू शब्दको रूप दिएर नेपाली साहित्य जगतमा नव-प्रजन्मलाई आकर्षण गर्ने प्रयास मात्र हो। यो प्रयासले नेपाली साहित्य जगतमा सुक्ष्म सहयोग र सेवा पुगेमा आफैलाई सौभाग्यशाली ठान्दछु।

यस क्रममा आफ्नो सृष्टि, रचनाहरू समेटेर काव्य-संकलनको रूप दिन एक दरिलो पदक्षेप लिएर मेरो सपना साकार पार्ने ''असम नेपाली साहित्य सभा, चुङजान शाखा समिति'' को सम्पूर्ण नेत्रवर्गमा आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु। र विशेष रूपले शाखा समितिका सभापति दाज्यु श्रीमान के. लोप्चनज्यूले पाण्डुलिपि निरिक्षण गरि उनको तत्तावधानमा र अनेसास, चुङजान शाखाको पहलमा आज काव्य-संकलनको रूप पाउन सक्षम भएको हो। यस पदक्षेपका लागि म सधैं कृतज्ञ रहने छु।

मेरो यो प्रयासमा सहयोग पुर्‍याउने सबै अनेसास, चुङजान शाखाका कार्यकर्ता, शुभचिन्तक एवं सतीर्थवर्गलाई आन्तरिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। साथै मेरो यो पहिलो कृति भएको हुनाले भूल-त्रुटी हुनु स्वाभाविक हो। तसर्थ साहित्यिक महानुभवगणले भूल-त्रुटी भएको खण्डमा सुधारि परामर्श दिनुहुन्छ भन्ने आशा राख्दै शुभचिन्तकवर्गले ''अधुरो सपना''-लाई अंगाली लिनुहुन्छ भन्ने विनम्र अनुरोध।

- **फेमसङलिवाङशेखर**

■ क्रमणिका ■

झुलक्यो ईन्द्रेणी

खड़ेरीमा सुकेका खेतहरू आज
हरियो भै पलाएर आयो
हिजोदेखि परेको झरिले,

सरूपथार मैदानमा
झुलक्यो ईन्द्रेणी
ईन्द्रलोकको स्थापना गरी,

रंगी–बिरंगी फूलको वासनाले
मन बिरानो पारी
सपनाका रहरहरू फेरी पलाउन थाल्यो......!!

परिवर्तन

थाहै नपाई आज म
हजुरबा पो भैसकेछु,
हरी–भरी घरभरी
नाती–नातिनीसंग गाउँखाने कथा
सुन्ने–सुनाउने जागिरे पो भैसकेछु।
मेरो गाउँहरू
सहर भैसकेछ,
खुट्टाले हिँड्ने गोरेटाहरू
गाड़ी–मटर कुद्ने भैसकेछ।
माटोको घरहरू आँखाले नभियाउने
आकाश छुने भएछ
धुलो–माटोसंग बेहुला–बेहुली खेल्ने
भुरा–भुरीहरू
रवट्–कम्प्यूटर खेल्ने भएछ
हिजोको बाल–बालिका हेर्नुस् आज
बुवा–आमा भैसकेछ,
थाहै नपाई आज म
हजुरबा पो भैसकेछु॥

नसोध मलाई 'तिमी को हो भनेर.... ?'

चाँहदिन म कसैले सोधोस
तिमी को हो भनेर.... ?
पचास वसन्त बिती सके पछि
चाँहदिन फेरि पुर्खाको इतिहास ब्युँझाउन!
तुँवालोले ढाकेको धरती
शिशिरको जाड़ोमा कस्ले जगाउने फेरि
व्यस्तताको यान्त्रिक प्रतियोगितामा,
र त चाँहदिन फेरि कसैले सोधोस
तिमी को हो भनेर..... ?
यो मुक्त आकाशको हावामा
मेरो श्वास उड़ी रहेछ,
यो धरतीको माटोमा
मेरो रातो रगत बगीरहेछ,
यो धरती नै मेरो तातो पसिनाले सुहाई रहेछ।
चाँहदिन म कसैले सोधोस
तिमी को हो भनेर.... ?
कारण मेरो धरतीमा बगेको
रातो रगतको फूलरूपी थोपाहरूमा
मेरी आमा सन्तुष्ट छिन् रे,
र त चाँहदिन म फेरि कसैले सधोस
तिमी को हो भनेर.... ?

गुनासोः मेरो मुटुको

मन त जल्दछ नि प्रतिवादको ज्वालामा
खै ! समाज बोल्दैन
प्रतिवाद गर्नु त मन छ नि
तर कसैको साथ मिल्दैन,
फेरि पनि मन छैन जंजीरमा बंधेर
मात्र हो, हजूर भन्नु
सहन गरे सहनुसम्म पुर्खाले
अब त मन छैन।
सही र न्यायको राहमा साथ दियोस-नदियोस
अब त ठाने मनैमा
प्रतिवादको आवाज बुलन्द रहने छ
छैन प्राणको डर, माया-मोहको लोभ यो मनैमा,
लगाएँ दौरा सुरुवाल शिरमा ढाका टोपी
लिएर हाथमा खुकुरी
जातीको लागि अघि बढ़ाएँ
अब त हटने छुईन पछाड़ी।
फर्केर आउनेछ परिचय लिएर
मर्यादा सहित मान्यता पाएर
दौरा-सुरुवाल शिरमा ढाका टोपी
कम्मरमा खुकुरी बाँधेर।
बुलन्द होस् आवाज दुनियाँमा
जागौं है गोर्खाली भनेर
शिर झुकोस् दुनियाँको सम्मानमा आयो है गोर्खाली भनेर
अब त यो मेरो जिद नै भो॥

जीवनः आफ्नो पहिचान

जीवन होइन, जन्मेर मात्र जिउने र
गरी खानेको नाउँ
होइन जीवन, उकाली–ओराली डुल्दै–घुम्दै
मात्र बिसाउने ठाउँ।

बगेको रगत, खसेको तातो पसिना
खोसेर ल्याउने आफ्नो पहिचान,
उनी नै हुन् सही गोर्खाको सन्तान।

कम्मरको खुकुरी सिरको ढाका टोपी
चौबन्दी चोली, दौरा–सुरुवाल
यही हो हाम्रो गोर्खाको पहिचान।

यही खोसेर ल्याउने सिरको सम्मान
जीवन समर्पण गर्ने जातिको नाम
हो हामी बीर गोर्खाको सन्तान॥

एक्लै एक्लै

दु:ख मान्ने कुनै कारण छैन
एक्लै भएँ भनेर,
जनम लिएर मर्ने पनि छ एक्लै
कस्ले पो देला साथ!
रामायण, महाभारत, गीता, भागवत
यसै गरी कुराण, बाईबल, त्रिपिटक
सृष्टिमा कस्ले पो दियो होला साथ...
दु:ख मान्ने कुनै कारण छैन
एक्लै भएँ भनेर।
घाम, जून, हावा, पानी सबै नै हेर्नोस्
सफल छ एक्लैमा,
उनकोबिना व्यर्थ छ जीवन
एक्लैमा अपार छ महिमा।

अधुरो सपना

हाम्रो रगतको थोपाले लेखेको पुर्खाको इतिहास
हाम्रो पसिनाले भिजेको कण–कण यो धरतीको सुगन्ध
किन हो आज अधुरो लाग्न थाल्यो,
टुहुरो त थिएनौ कहिलै, तर ––
किन हो आज आफैलाई अपूतली झैं लाग्न थाल्यो,
दस नङरी खियाएर उप्जाउ गरेको
पुर्खाको कृति
आज लथालिङ्ग हुन थाल्यो।
जाति–प्रेमी, भाषा प्रेमी, राजनैतिक अगुवा सबै
किन हो आज पक्षाघात भएको लाग्नु थाल्यो।
हृदयमा बोकेको व्यथाहरू
मनका सुनौला सपनाहरू
अधुरो–अधुरो लाग्न थाल्यो।
आएँ है बोकेर प्रिये ! यो सानु कोसेली
हो मेरो प्रेमको निसानी,
भेट भए देखि, हित जोड़े पछि
कोसेली दिने एउटै मनको चाहना
आज पनि सायद अधुरो नै रहने भो....॥

नसोध मलाई ह्रृदय किन दुख्दछ भनेर!!

जलेर अंगार देखि भएको
खरानीलाई नसोध
ह्रृदय किन दुख्दछ भनेर,
देखेर साकार हुन लागेका सपनाहरू
टुटेको ह्रृदयलाई नसोध
व्यथा के चिज हो भनेर।
खाली भाँड़ाहरू त बज्दछन
खड़ाङ-खुड्ुङ गर्दै
आफ्नो भड़ास निकाल्ने, तर --
खै! टुटेको ह्रृदय र व्यथा बोकेको मनलाई
कस्ले पो बुझिदिन्छ.....!
ह्रृदयमा व्यथा, ओंठमा मिठो मुस्कान बोकेर
सुक्न लागेका आँशुलाई
कस्ले पो बुझिदिन्छ,
आखिर त्यो ह्रृदय
लाचार र गुंगो नै हुँदो रहेछ!!

मेरो जिन्दगी

हिऊँले ढाकेको त्यो पहाड्मा
मेरो निवास,
सूर्यको तापहीन त्यो पहाड्मा
दिउँसोको समिरण पनि
हिऊँ बन्दछ।
लेऊले ढाकेको त्यो पहाड्को फेदीहरू
अति नै चिप्लो छ,
पहाड़ी जनवारहरू पनि चिच्याँदछ आकाशमा हेर्दै
निवास स्थलदेखि निकलेर
कुनै एक भिषण विपदको आशंकामा,
तापनि मेरो निवास त्यही पहाड्को गोदीमा।

उम्रिन लाग्यो बिरुवाहरू

बादलले ढाकेको आकाशमा
घमासान चट्याङ झैं गर्जण गर्दै
बिजुली चमकियो है
खुकुरीको आहतमा,

शिरको पसिनाले मलिलो पारेको
मेरो देशको माटोमा फेरि
उम्रिन लाग्यो बिरुवाहरू
पहाड़-पहरा हरियाली पारेर।

साथी-संगी जागौं है खोज्न
हराएको हाम्रो सुनको ढाका-टोपी
सुहाउदिलो छोरी-चेलीको चौबन्दी चोली
र कम्मरको खुकुरी....

दोबाटोमा होस् कि दोभानमा
या पहाड़-पहरा, चौराहमा
सुनौला सपना साकार गर्न जुटौं एकचोटी
गोर्खाको स्वाभिमान फर्काई ल्याँउ,

बादलले ढाकेको आकाशमा
चट्याङ झैं गर्जण गर्दै खुकुरीको रिहार्सलमा
गोर्खाको स्वाभिमान फर्काई ल्याँउ
एकताको निशान फहराउदै।

कविताको एउटा स्तवक

पर्दैन कविलाई कविता शिकाउन
लेख्दैन कविले
पुरस्कारको आशामा कविता,
प्रलोभनको उधारमा पर्दैन कवि
निल्दैन बल्छीमा अल्झेको चारो
टुक्रा मासुको लोभमा।
समयले लथा-लिङ्ग पारेको
यो कविको हृदयमा, अझैपनि रगत नै छ,
व्यथाले भरेको आसुँहरूमा, मोतिको झलक झल्किन्छ
कदापि चाहदैन यो कविले
मेरो नाममा राजनीति होस्
अन्याय-अत्याचार भ्रष्टाचारको
विरुवा उम्रोस् भनेर,
कारण, होईन कवि शायरी कुनै शायरको... ॥
अंधकारको गहिराईमा आविष्कृत यो कलम
थामिदैन कहिलै निरवदर्शक भै
कसैको स्वार्थमा....

जेतुकाको पात हुँ म!

आफैमा नभएर अरुमा लाग्ने
लागिदिने, सजाईदिने, सुहाईदिने
जेतुकाको पात हुँ म।

जूठेल्नोको किनार बसेर
नुन्-खुर्सानी, तितो-पिरो जलन सहदै
हरियो उद्भिद भै
सँधै जूठोको छेपाइ सहने
जेतुकाको पात हुँ म।
निर्मम रूपमा,
मेरो अछूत जिन्दगी नाङ्गो पारी
हृदयको थोपाहरूले, नव-दुल्हनको रंग-रुप सजाउने
जेतुकाको पात हुँ म।

मेरो केही आशा छैन, छैन बोल्ने भाषा
दुःख बुझिदिने छैन दुखी,
जाड़ो होस् या गर्मी
नाङ्गो पारी आकाश ताकने
शित-ताप-राप सहनु पर्ने,
मरि पनि नहाल्ने हरा-भरा नहुने
जिउँदो लाश हुँ म
जेतुकाको पात हुँ म!

रुँदै छ हिमाल आज !

आज हिमाल रुँदै छ
हे साथी .....
आसुँको नदीले
बाढ़ बन्नु थाल्यो,
हिमाल प्रदेशमा पनि
डढ़ेलो लाग्न थाल्यो।
हिउँको गोला विलिन भै
बगेर आउन थाल्यो,
छात्ती भित्र सानु मुटु पनि
थाकनु पो लाग्यो
हे साथी.....!
हजार विचार मनमा
जाग्न थाल्यो,
नेपाली नै होस् या गोर्खाली
पहाड़ी नै होस् या मधेसी
पुर्खा त एउटै हो हे साथी,
पुर्खा त एउटै हो।
छ भने मात्र मनमा
आफ्नो-आफ्नो सोच-विचारको
तराजू.....
पुनश्च,
साहित्य-संस्कृति, रिती-रिवाजमा

■ अधुरो सपना ■

हुँदैन कहिले परिधी–परिसीमा तथा
कुनै सिमाना,
रगत सदैव रगत नै हो
रगत रातो नै हुनेछ।
रूँदै छ हिमाल आज, हिमाल प्रदेशमा पनि
डढ़ेलो लाग्न थाल्यो.....
कस्ले पो सुनी दिने, कस्ले बुझिदिने
यो सट्टा–बाजीको खेल,
एउटै वगैंचाको जोम्ले बिरुवा।
हुर्किन्छ दुईटा रूपमा,
एक लागे पूर्व, दोस्रो पश्चिम
वगैंचामा रह्यो मात्र
बिराट शून्यता,
हो विराट शून्यता.....!
आज मलाई लाग्दछ
कता कता मेरो पनि
ह्दय दुख्द हो,
आह! विधाता,
आज हिमाल रुँदै छ
है साथी,
हिमाल प्रदेशमा पनि
डढ़ेलो लाग्दै छ!!

मेरो जीवनमा फेरी वैशाख आए!

मेरो जीवनमा फेरी वैशाख आए!
फुलि बस्ने थैँ बाह्र मासै
सयपत्री फूल भै,

मिठो मुस्कानभित्र लुकि बसेको
हृदयको व्यथाहरू, गर्ने थैँ भष्म
होलिका दाहन झैं,
सँधै दिपावली मनाउने थैँ।

खै! अब त भै सकेछु, आफै नै लखुटे बुढ़ो
आफैमा छैन उभिनै साहस,
छैन आफ्नो खुट्टो माथि विश्वास
भरोसा मात्र यो लौरो माथी।

खै! के पो गर्ने, मुस्कान भित्र लुकि बसेको
हृदयको व्यथाहरू.....
पश्चाताप बाहेक केपो गर्नुछ
यो मेरो अस्ताएको बेलामा!!

गुनासो

हिमालको श्रृंगमा हिउँको गोला
पगलिन थाल्यो,
डढ़ेलोको रापले,
सागरमुनी पानीलाई नै
तिर्खा पो लाग्न थाल्यो रे!
शिशिरको सिरेटोमा आगोलाई नै
जाड़ो पो लाग्न थाल्यो रे,
मनलाई आज आफ्नो शरीर पनि
विरानो लाग्न थाल्यो रे।
वाहः जीन्दी वाहः जीवन, समयको दौड़मा
समयलाई नै समयको अपुग हुन लाग्यो रे,
मानिसहरू पनि मानिसको रूपमा
अमानुष हुन थाल्यो रे.....!!

कहाँ उड़िरहन्छ यो मन

कहाँ कुदि रहन्छ यो मन
हावासंग उड़्दै,
बिराट निलो गगनको गभीराईमा
हिँड़दछौं आफैलाई भुल्दै।

यो मन विशाल शुन्यतामा उड़्दै
सुनौलो सपनाको पछि लाग्दै
बसोबास गर्दछौं तुवाँलोले ढाकेको सहरमा
पुर्खाको इतिहास भुल्दै,
घरको ना घाटको
आज भयौं हामी दोबाटोको।

थिएनौं कहिलै हामी पतंग
हावामा उड़्ने कसैको धागोको साहारामा,
पुर्खाले दिएको
सुहौंदिलो चौबन्दी चोली र दौरा-सुरूवाल
कम्मरमा खुकुरी,छ सिरमा ढाकाटोपी।

फेरी पनि कहाँ कुदि रहन्छ यो मन
हावासंग उड़्दै,
बिराट शून्यताको गभीराईमा
हिँड़दछौं आफैलाई भुल्दै....॥

फुर्सत् भए आउनुसन एकचोटि मेरो गाउँ चुडाजानमा.......

फुर्सत् भए आउनुसन एकचोटि
चुडाजान स्टेशनमा,
मौका मिलाई घुमाउँला मेरो गाउँ
ओटो-रिक्सा वाहनमा।

चिनाउला तिमीलाई
आहोम, चुतिया, कार्बि, बड़ो, आदिवासी, गोर्खाली
देखाउँला तिमीलाई
गिर्जा, मसजिद, गुम्बा, नामघर
प्यारो मेरो भगवान पूजने मठ-मन्दिर।

औंसीको रात हुरीले लथा-लिङ्गो पारेर
टिम-टिम बलि रहेको त्यो दियोको प्रकाशमा देखाउँला
मेरो प्यारो गाउँलाई अंगालेर बगिरहेको
धनशिरि नदीको एकान्त व्यथाहरू
चायकपमा ओंठको चुम्बन दिएर।

फुर्सत् भए आउनुसन एकचोटि
तेलको बोतल पटुकीमा लुकाएर
निभ्नु थालेको औंसीको दियोरूपी
नवजीवन लिएर......

फाटो त आफैमा पर्दछ

भन्छौं गोर्खाली हामी
बोल्छौं नेपाली,
जातिको परिचयमा
पुर्खाले दिएका
ढाका–टोपी, चौबन्दी चोली,
साहसको प्रतीक गोर्खाको
कम्मरमा खुकुरी।
मादल, सारंगी, डम्फु र च्याब्रोडको तालमा
गोर्खाली जाग्दछन,
सेलरोटी, गुन्द्रुक, अमिलो सिन्कीको स्वादमा
दुनियाँ भुल्दछन् तर
निघार र तोङ्वाको लतमा
हामी छौँ मस्त.....
आफन्त माथी खुकुरी चलाउछौँ, फौदारी मचाउछौँ
जाति–भाषा माथि तर्क जुदाउछौँ, तर --
फाटो त आफैमा पर्दछ
हृदय आफ्नै दुख्दछ।
राजनैतिक सुविधाको कुटनीति चालमा
उच्च–निच्च, कालो–सेतो
रंग बदलदछ तर --
मानिस त मानिस नै हो
सबैको रगत रातो नै छ
सबैको छात्तीमुनी हृदय नै छ
हो, फाटो त आफैमा पर्दछ!!

कोसेली

तिमीले जीवनको अनुभव जगायौ
मेरो छेउमा आएर,
म पनि लागें देख्न सपना
तिम्रो सानिध्य पाएर,
पहाड़-पहरा उकाली-ओराली
संग-संगै हिँड़ने-डुल्ने
प्रेरणा जगायौ।
सुहाउँदिलो चौबन्दी-चोली, दौरा-सुरुवाल
प्रति आकर्षण बढ़ायौ
खुकुरी खेलाउन सिकायौ।
तिम्रो प्रेमको मोहमा
ओईलिन लागेका रहरका बिरुवाहरू
हरियो भै बढ़न लाग्यो।
फल्न-फूल्न जीवनमा
हाँस्न-खेल्न सिकायौ
मुर्झाउन लागेका सपनाहरू सुनौला बनायौ।
साँचि राखेको छु तिम्रो लागि कोसेली
दौरा-सुरुवाल र खुकुरी
हृदयको रगत बंधकमा राखेर
पर्खि बसेको छु समेटेर कोसेली
यौवनको गोरोटोमा मनमा आशा बाँधेर
तिमी आउँछौ फर्केर गुँरास फुल्ने ऋतुमा
बंधकको रगत उकासन भनेर!!

मौन आँसु

हृदयमा तीब्र आँधीबेह्री र तुफानी असिना बर्षाले
प्रलय सृष्टि गरे पनि
मेरो चंचल नयनमुनी बगेको आँसु
हुन्छ र तिमीलाई महसुस ...... ?
हुन्छ र,
मेरो मुस्कानको पछाड़ि लुकेको
मौन रुवाबास र पीडाहरूको आभाष ...... ?
साँच्चै नै,
जीवनको सुख दु:ख जीवनले मात्र बुझ्दछ
जसले हृदयको ढोका खोलेर
हृदयको नजरले हेर्ने गर्दछ।

किन चाहियो मलाई..... ?

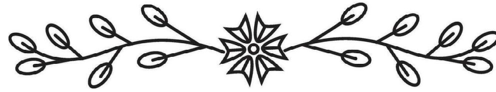
किन चाहियो मलाई भाषा–साहित्य ?
चाहियो किन संस्कृति ?
पहिला मलाई मानिस बन्नु देउ।
नगर निलाम मानवताको
नगर खेल गरीबको पसिना संग,
अटुट राख एकताको बंधनलाई।
पहिला मलाई मानिस बन्नु देउ,
किन चाहियो मलाई भाषा–साहित्य ?
चाहियो किन संस्कृति....... ?
हिजो पनि मागि खान्थें
आज पनि मागि खाँदै छु र
भोली पनि मागि नै खाइ रहन्छु,
र त भन्छु –– किन चाहियो मलाई भाषा–साहित्य ?
चाहियो किन संस्कृति ?
पहिला मलाई मानिस बन्नु देउ॥

উৎসৰ্গা

সকলো নৱ-প্ৰজন্ম সাহিত্য প্ৰেমীক, ন-কবি আৰু মোৰ প্ৰতিটো খোজত প্ৰেৰণা দিয়া সকলো অগ্ৰজ-অনুজ শুভাকাঙ্খীৰ হাতত উৎসৰ্গীকৃত - ''**অধুৰো সপনা**''

পৰম শ্ৰদ্ধাৰে —

- **ফেমচং লিবাং শেখৰ**

দু-আষাৰ

মনৰ ছন্দোবদ্ধ অনুভৱৰ কাব্যিক ৰূপেই হ'ল কবিতা। মনত উপজা বিভিন্ন ধৰণৰ সুখ-দুখ, বেদনা, আশা-আকাংক্ষা ইত্যাদিক শব্দৰ ছন্দোবদ্ধ বান্ধোনৰে বহিঃ প্ৰকাশ কৰা অৰ্থপূৰ্ণ সাহিত্যৰ বিভাগটোৰ ধাৰা বৰ্তমান সময়ত কিছু শিথিল হৈ মুক্তছন্দৰ ৰূপ পাইছে। তাৰেই সুযোগ গ্ৰহণ কৰি মইও নিজৰ মনত উপজা ভাৱ-অনুভৱবোৰ লিপিবদ্ধ কৰি এখন পাণ্ডুলিপি আকাৰ দিয়াত সক্ষম হৈছো মোৰ অগ্ৰজ আৰু অনুজ শুভাকাঙ্খী সতীৰ্থৰ সহায়-সহযোগ আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰ বাবে। এই পাণ্ডুলিপিক বিচাৰ-বিবেচনা কৰি শুদ্ধ ৰূপ দি প্ৰস্তুত কৰি দিছিল সন্মানীয় শিক্ষক শ্ৰীযুত যদু সন্দিকৈ চাৰে। যাৰ বাবে মই সদায় কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম। এই পাণ্ডুলিপিখনে কাব্যসংকলণৰ ৰূপ পোৱাৰ বাবে বিশেষ ভাৱে "অসম নেপালী সাহিত্য সভা, চুঙাজান শাখা"ৰ লগতে সাহিত্যিক কবি তথা শিক্ষক শ্ৰীযুত কে. লপ্চান মহোদয়ৰ অশুপুৰুষাৰ্থ আৰু তৎপৰতাৰ লগতে নিযুধ পদক্ষেপৰ বাবে সক্ষম হৈছে। তাৰ বাবে মই সদায় চিৰঋণী।

সকলো শুভাকাঙ্খী-সতীৰ্থই মোৰ এই প্ৰয়াসক আঁকোৱালী লৈ প্ৰেৰণা যোগাব বুলি আশাৰে ....।

- ফেমচং লিবাং শেখৰ

ফাকুঃৰক্ত কণিকাৰ

ৰক্ত কণিকাৰ মাদকতাত
আজি মই মাতাল,
কাৰণ, মই যে এতিয়া আসক্ত
ৰক্ত কণিকাৰ তৃপ্তিত,
শিশু, নাৰী, অসহায় বৃদ্ধাও
যোৱা নাই বাদ পৰি,
লাগে মাথোঁ কেঁচা ৰক্ত কণিকাৰ আৱিৰ
সোণাৰু ফুলাৰ বতৰত ফাকু খেলিবলৈ.....

আশা

আহিবানে? মোৰ পদযাত্ৰাৰ সহযাত্ৰী হৈ
যাত্ৰা পথত, এপিয়লা চাহ পান কৰিবলৈ....
নিবিছাৰোঁ মই হেজাৰ হেজাৰ লোক
মোৰ প্ৰচ্ছেচনত অভিনয় কৰাটো,
মাথোঁ, মনে মিলা সতীৰ্থ কেইজনমান হ'লেই হ'ল
অন্তিম জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত
ওখোৰা-মোখোৰা এৰি অহা দিনবোৰৰ
হিয়া উজাৰি সুখ-দুখৰ কথা পাতিবলৈ.....

লুনীয়া হাঁহি

আৰম্ভ হ'ল যান্ত্ৰিক প্ৰতিযোগিতা
অকশ্বনৰ বজাৰত হৃদয় বেচা-কিনাৰ,
নাই আপোন-পৰ
আছে মাথোঁ কৃত্ৰিম আৱেগ ভৰা তৃপ্তিৰ বেহা
বন্ধ বটলত বিক্ৰী হয় তৰল পদাৰ্থ
ৰঙা তেজৰ বিনিময়ত....
বিবেকক আই.চি.ইউৰ অ'টিত
বন্ধকত ৰাখি।
কাৰণ, জীয়াই থাকিব যে লাগে
ইগ'ৰ সন্মাণ অক্ষুন্ন ৰাখি
অভিনয়ত লুনীয়া হাঁহি বিৰিঙাই।

পুনৰ জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা পাইছিলোঁ

(এক)

ক'লা ডাৱৰ ফালি উদয় হোৱা সূৰুজে
যেতিয়া মোক সাৱটি ধৰিছিল, তেতিয়া
সৃষ্টি হৈছিল হৃদয়ত তুমুল প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা
কাৰণ,
আন্ধাৰ আৰু পোহৰৰ ৰণৰ অৱশগ্ৰস্থ জীৱনত
পুনৰ জীয়াই থকাৰ হাবিয়াস জন্মিছিল
জানা,
জন্ম লৈ পলে-পলে আগবাঢ়ি গৈয়েই আছো
শেষ বিন্দুৰ অভিমুখে

(দুই)

নগ্ন আৰু খালী হাতেৰেই জন্ম লভি আগবাঢ়ি যাওঁ
শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰি
মৃত্যুৰ অভিমুখে খালী হাতেৰেই
তেন্তে কিয় বাৰু জীৱনৰ মাজবাটত
লোভ-মোহ, কাম-ক্ৰোধৰ ইমান বেহা...?
পোৱা-নোপোৱা, সফলতা আৰু বিফলতাৰ
ইমান যান্ত্ৰিক প্ৰতিযোগিতা...?
এৰা অ',
ক'লা ডাৱৰ ফালি উদয় হোৱা সূৰুজে
যেতিয়া মোক সাৱটি ধৰিছিল
তেতিয়া পুনৰ জীয়াই থকাৰ হাবিয়াস জন্মিছিল।

ধোঁৱাৰ কুণ্ডলী

গোপনে অট্টালিকাৰ কোঠাটোত
মুষলধাৰ বৰষুণ দিয়া বহুদিনেই হ'ল
পিছে, সেমেকা দেৱালবোৰতো হেনো
এলান্ধু লাগিব ধৰিছে
কাৰণ,
অকস্মাতে সিদিনা ফিৰিঙতিয়ে অগ্নিদগ্ধ হোৱা অঙঠা
উমি-উমি জ্বলিছে,
আজি হেনো ধোঁৱাৰ কুণ্ডলী ওলাব ধৰিছে
অভিজাত্য অট্টালিকাৰ দেৱালৰ ফুটায়েদি.....

বাৰিষাও এতিয়া গাভৰু হ'ল

বহুদিনৰ পাছত আজি
পুৱাৰ নেৰানেপেৰা বৰষুণৰ পাছত
পানীৰে উপচি পৰিছে সেউজীয়া পথাৰবোৰ,
চৰাই-চিৰিকতিবোৰও এতিয়া নিজৰ বাঁহৰ পৰা ওলাই
গীত জুৰিছে নিজানে,
উৎকট গৰম অগ্নিদগ্ধ শৰীৰ
ক্রমাত শাঁত পৰি আহিছে
কাৰণ,
পুৱাৰ নেৰানেপেৰা বৰষুণ জাকৰ পাছৰ মৃদু মলয়া জাকেও
বাৰে-বাৰে দিছে সোঁৰৰাই
তোমাৰ অনুপস্থিতিৰ কথা,
চাগৈ, সেয়েহে আজি তোমাৰ কথাবোৰ
বাৰুকৈ মনত পৰিছে,
পিছে, বাৰিষাও যে এতিয়া গাভৰু হ'ল জানা.... !

প্ৰেমঃ দুটা মনৰ অনাবিল মাদকতা

এৰা অ',
প্ৰেমৰ চোন নাই কোনো সীমা
নাই বান্ধোন,
নোৱাৰে ৰাখিব বান্ধি সীমাৰ
কোনো ফেন্সিং তাঁৰে
প্ৰেমে বিচাৰে মাথোঁ দুখন হৃদয়ৰ
কোমল অনুভূতি,
দুটা মনৰ অনাবিল মাদকতা !
নাই ইয়াত জাতি-ভেদ, শত্ৰু-মিত্ৰ অথবা
ধৰ্মৰ প্ৰাচীৰ
আছে মাথোঁ দুখন হৃদয়ৰ কোমল অনুভূতি
দুটি মনৰ অনাবিল মাদকতা।
প্ৰেমৰ বাবেই সৃষ্টি হ'ল "তাজমহল" অথবা
"ডিভাইন কমেদি"ৰ
হ'ল ধ্বংস ট্ৰয় নগৰী অথবা স্বৰ্ণ লংকাৰ।
পাব-জিৰ প্ৰেমেও চোন হৃদয় গলাই গঢ়ে
এক নতুন ইতিহাস....
এৰা অ',
সঁচাকৈ, প্ৰেমৰ চোন নাই কোনো সীমা
নাই বান্ধোন,
প্ৰেমে বিচাৰে মাথোঁ দুটি হৃদয়ৰ কোমল অনুভূতি
দুটি মনৰ অনাবিল মাদকতা.... !

।। প্ৰিয়ে তুমি নাকান্দিবা দেই মোৰ মৃত্যুৰ দিনা।।

যদি আছে মোৰ প্ৰতি অসীম ভাল পোৱা
তুমি নাকান্দিবা দেই, মোৰ মৃত্যুৰ দিনা,
মই সুখী হ'ম, যদি তুমি হৃদয় খুলি
মোৰ চিতাৰ কাষত বহি
এবাৰ হাঁহিলে...

মোৰ মৃত্যু হ'লে, পাৰিলে আহিবা চোন এবাৰ
মোৰ চিতাত, এডোখৰ খৰি দিবলৈ
জ্বলি-পুৰি জাহ যাওক মোৰ
দুখ-বেদনা, জ্বালা-যন্ত্ৰণা আৰু মায়া-মমতাৰ
বান্ধোনবোৰ...
পিছে, তুমি নাকান্দিবা দেই প্ৰিয়ে
জন্ম-লগ্নৰ আদিমতম সেই দিনাৰ পৰা
কান্দিয়েই আছোঁ,
মাতৃ গৰ্ভৰ পৰা ভূমিষ্ঠ হোৱাৰ সেই দিনটো
মনত পেলোৱা চোন...
প্ৰায় দহ মাহ অপেক্ষাৰ পাছত পোহৰ দেখা ক্ষণ
কান্দোনেৰেই জনাইছিলোঁ স্বাগমত,
এই পৰম্পৰা আৰু ভাঙিবৰ হ'ল প্ৰিয়ে
তুমি নাকান্দিবা দেই মোৰ মৃত্যুৰ দিনা... !

আশাৰ সপোন “ইউৰেকা-ইউৰেকা”

আশাৰ সপোনবোৰ শেষ নোহোৱাই হ’ল
জীৱনৰ মাদকতা আৰু গভীৰ হ’ল,
সলাইছে জীৱনেও পলে-পলে গতি পথ
হৃদয়ৰ বহুতো সোণোৱালী সপোনৰ
অপমৃত্যু হ’ল-
তথাপিও পৰা নাই ভাগৰি
আছে অব্যাহত মোৰ যাত্ৰা
কাৰণ
সোঁতৰ বিপৰীতে নহলেও দিলো এৰি পানচৈ
সাগৰৰ বুকুত, লাহে-লাহে ব’ঠা বাই
মনত অগাধ বিশ্বাস
বুকুত অদম্য সাহস
নিশ্চিত, উপনীত হ’ম এদিন সিটো পাৰলৈ
চাগৈ তেতিয়া মোৰ মুখেৰেও ওলাই আহিব
আৰ্কিমিডিছৰ দৰেই - “ইউৰেকা-ইউৰেকা”...

বিষন্ন হৃদয়ৰ তিনিটা স্কেচ

(১)
সপোন এতিয়াও দেখো
নিমিষতে খহি পৰে বালি ঘৰৰ দৰে
সাৰ পাই উঠিলে,

(২)
দুখৰ ৰাতি
সেইবোৰ ইতিহাস মাথোঁ
বিষন্ন মোৰ হৃদয়ৰ,

(৩)
তোমাৰ মিঠা-মিঠা লগ্নৰ আমেজসনা ভাষা নুবুজিলো... !
প্ৰতিশ্ৰুতিৰ প্ৰৱল জোৱাৰত উপঙি ফুৰিছো
স্মৃতিৰ হুমুনিয়াহ বুকুতে সাৱটি।

ফুল পাহৰ ৰং সলনি হৈ গ'ল অ'...

ফুল পাহৰ নাই আজি সেই সুবাস
নাই লাৱণ্য-
য'ত বাটৰুৱা ভোল গৈ ৰৈ
এবাৰলৈ হ'লেও চাই যায়
লোলুপ চকু হালে,
সু-বাসিত আমোল-মোলাই পথ
য'ত সুগন্ধি পখিলাৰ মন নভৰে
ওৰেটো দিন থাকে লুকা-ভাকু খেলি
পিছে, কি হৈ গ'ল আজি
মোৰ বাগিছাৰ, সেই ফুলপাহৰ ৰং
সলনি হৈ গ'ল অ'...
ম্লান পৰিল আকৰ্ষন।

ঃ চেলুট সহৃদয়ে ঃ

চিফুংৰ মন পৰশা সুৰ সংগীতে
মহাকাশত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিছে,
নিষ্কাষিত সুগন্ধি সুবাসে হৃদয় স্পর্শা মুহূর্তত
চাগৈ কাৰোবাৰ মন চাটিফুটি কৰিছে
আৰিৰ ছটিয়াই মচগুল হ'বলৈ...
এৰা,
চাগৈ আমি আগবাঢ়িছোঁ আন্ধাৰ জগতলৈ
বুকুত এমুঠি সাহস বান্ধি
জোনাক বিলাবলৈ,
এলিয়েনৰ প্ৰত্যাহ্বান স্বীকাৰ কৰি
সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিবলৈ...
সংঘৰ্ষ, প্ৰয়াস, প্ৰচেষ্টা আৰু
বিফলতা সফলতাৰ চাবি-কাথি,
এয়াই প্ৰমাণ-চন্দ্ৰযান-তিনি,
সহৃদয়ে আজি তোমাক চেলুট।
চোৱা সৌৱা,
মহাকাশত উৰি আছে আজি
কেৱল ত্ৰিৰংগা আৰু ত্ৰিৰংগা।।

নিৰৱ চকুলো

হৃদয়ত তীব্ৰ ধুমুহা আৰু শিলা বৃষ্টিয়ে
প্ৰলয়ৰ সৃষ্টি কৰিছে, যদিও
মোৰ চঞ্চল চকুহালৰ আঁৰৰ চকুলো জানো তুমি
পাৰিছা অনুভৱ কৰিব... ?

পাৰিছা জানো
হাঁহিৰ পাছত লুকাই থকা মোৰ
নিৰৱ উচুঁপনীবোৰ অনুধাবন কৰিব... ?
এৰা অ'
জীৱনৰ সুখ-দুখ জীৱনেহে বুজে
যিয়ে হৃদয়ৰ খিৰিকী খুলি
হৃদয়ে নিৰীক্ষণ কৰে।

ঃ শৰবিদ্ধ পক্ষী ঃ

তুমিতো নুবুজা
ধুমুহাৰ পাছত কিমান বৃষ্টিপাত হৈছিল
ফেনে-ফুটুকাৰে বৰলুইত কিমান কোবত বৈছিল?
দিন প্ৰতিদিনে সাগৰৰ বুকুত জাহ যায়
কত সৰুবৰ নদীৰ স্বপ্ন বুকুতেই সাৰটি।
[তোমাৰ সংবাদটো মোৰ বুকুতেই শুনিছো]
জানা, অতৰ্কিতে ধুমুহাৰ অভিমুখে আগবঢ়া পানচৈ
যামিনীৰ কোবালত নিৰুদ্দেশ হ'ল
এমুঠি পোহৰৰ সন্ধানত,
তুমিতো নুবুজা...?
আশা, সপোন এইবোৰ অলীক কল্পনা
মাথোঁ উজাগৰি নিশাৰ এক তপত হুমুনিয়াহ
হৃদয়ৰ অৰ্থহীন স্পন্দন
অশ্ৰুহীন নয়নৰ উচুপনি আৰু ঠিক
ৰাজস্থানৰ মৰিচিকা।
উতপ্ত হৃদয়ৰ এই স্পন্দন আৰু নজগাবা প্ৰিয়ে,
নিগৰি আহিব খোজে
দুটোপাল তপত অশ্ৰু।।

ঃ এটি শব্দৰ সন্ধানত ঃ

(এক)
এটি শব্দৰ সন্ধানত
লুটিয়ালো পাত অভিধানৰ
আদি-অন্তলৈ...
তথাপিতো নাপালো সেই শব্দ
কৰিলো যাত্ৰা অনাদিলৈ,
আইৰ স্মৃতিত লিখা কবিতাটিৰ
নামকৰণৰ শব্দ বিচাৰি।

(দুই)
উভতি আহিলো বঞ্চিত হৈ, সেই শব্দৰ পৰা।
গভীৰ অৰণ্যৰ মাজ মজিয়াত
শুনিলো এদিন বনৰীয়া পক্ষীৰ কণ্ঠত
এটি সুমধুৰ শব্দ,
প্ৰাণ খোলি হাঁহিলো প্ৰথম বাৰৰ বাবে
নগ্ন নীলিমাৰ তলত,
কিয়নো, মোৰ "ডিচকভাৰী" শব্দৰো যে
সংযোজন হ'ব
অভিধানৰ শেষৰ পৃষ্ঠাত।

প্ৰেমৰ স্পন্দন

যʼতেই নাথাকা তোমাৰ হৃদয়ৰ
নিৰৱ ৰিদমবোৰৰ চন্দ
মোৰ হৃদয়েও অনুভৱ কৰে, নিৰৱে...
তোমাৰ হাঁহিৰ আঁৰৰ দুখৰ দস্তাবেজ
মোৰ হৃদয়ৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছে
এইয়া, তুমিতো জানা ভালকৈ!
হʼলেও কিয় বাৰু ইমান অভিমান,
ইমান এটিটিউত...?
যিমানেই লোকোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিলেও
বুজে এই হৃদয়ে সেই হৃদয়ৰ
গোপন কʼৰ্ডবোৰৰ বাষ্পিভুত স্পন্দনৰ
চা.ৰে.গা.মা...
পিছে,
জানা, কিয় জানো ভাল লাগে মোৰও
তোমাৰ অভিমান ভৰা
সেই এটিটিউতৰ লোকা-ভাকোবোৰ।

কাৰ অশ্বখুৰাৰ শব্দ... ?

সমুদ্ৰ পৃষ্ঠত এই পূৰ্ণিমাৰ নিৰৱ নিশা
কাৰ বাৰু অশ্বখুৰাৰ শব্দ... ?
বতাহৰ চেৰে-চেৰে
সাগৰৰ সোঁতৰ তালে-তালে
প্ৰতিটো পুৰা-গধূলী কানত বাৰে-বাৰে
মাৰিছে ভূমুকী,
কৰিছে জব্দ নিঃস্তব্দ...
এতিয়া মনত উঠিছে বাৰে-বাৰে
একেটাই প্ৰশ্ন
এই পূৰ্ণিমাৰ নিৰৱ নিশা, সমুদ্ৰ পৃষ্ঠত
কাৰ বাৰু অশ্বখুৰাৰ শব্দ... ?

ঃ অশ্বমেধ যজ্ঞৰ শুকুলা ঘোঁৰা ঃ

ডাৱৰৰ মাজেৰে ওলাই আহিছে
অপ্রতিৰোধ্য এটা শুকুলা ঘোঁৰা,
স্বৰ্গৰ অশ্বমেধ যজ্ঞৰ পৰা মৰ্ত্য ধামলৈ
যদি পাৰা ৰোধ কৰিব
ওলাই আহা
লৱ-কুশৰ দৰে,
আন্ধাৰ ফালি এচেৰেঙা পোহৰ বিলাবলৈ।
চোৰাচোন, ওলাই আহিছে আকৌ
অপ্রতিৰোধ্য এটা শুকুলা ঘোঁৰা,
যদি পাৰা ৰোধ কৰিব
ওলাই আহা
প্রভাতী পুৱাৰ সুৰুজ হৈ
সমাজৰ পৰা আন্ধাৰ আঁতৰাই
পোহৰ বিলাবলৈ।
মইও ওলাই আহিছো মোৰ
লক্ষ্যস্থানলৈ
কন্টকময় পথেৰেই,
এজন সমকক্ষ বীৰৰ সন্ধানত।

ঃ আজি মই নিৰুদ্দেশ হৈ গ'লো ঃ

আজি মই নিৰুদ্দেশ হৈ গ'লো
জনতাৰ ভিৰৰ মাজত,
আপোনজনেও পৰা নাই মোক
চিনাক্ত কৰিবলৈ,
আজি মই পৰিচয়হীন....
কিয়নো,
আজি যে মইও পাহৰি গ'লো
প্ৰেয়সীয়ে বৈ দিয়া গামোচাখন লবলৈ।।

ঃ অহংকাৰ ঃ

কিয় বাৰু তোমাৰ ইমান অহংকাৰ ?
তোমাৰ, ক্ষমতা, ব'ল আৰু অৰ্পিত দায়িত্ব
নহয় জানা-চিৰস্থায়ী ?
এদিন ইয়াৰো পৰিব অন্ত,
এইটোৱেই প্ৰকৃতিৰ নিয়ম। ধৰ্ম।
তোমাৰ ৰূপ, লাৱণ্য আৰু সুন্দৰতা
ঈশ্বৰৰ পৰম আশীৰ্বাদ
ইয়াৰো অন্ত নিশ্চিত।
অথচ, কিহৰ তোমাৰ ইমান অহংকাৰ?
নুবুজিলো মই...
ৰজা-মহাৰজা অথবা কুবেৰ-মনালিচা
সকলোৱেই মিলি গ'ল, আমাৰ দৰেই
ধুলি-মাটিৰ লগত।
অথচ, কিহৰ তোমাৰ ইমান অহংকাৰ?
এই জীৱন কালত...

আজি তুমি মাতাল

কিয় বাৰু আজি তুমি মাতাল... ?
লোভ-মোহ, কাম-ক্ৰোধ আৰু গৰ্ব-দৰ্প
কিমান দিন... ?
আহিব এদিন আমাৰো
কিয়নো, জীৱনো ঘূৰ্ণীয়া, পৃথিৱীৰ দৰেই
আছে সকলোৰেই সীমাবদ্ধতা।
পাহৰি নাযাবা
তুমিও আমাৰ দৰে
তেজ মঙহৰেই মানুহ,
আমাৰ দৰেই আছে সুখ-দুখ তোমাৰো
আছে অনুভৱ, অনুভূতি।
লোভ-মোহ, কাম-ক্ৰোধ জীয়া সমাজৰ
কৰ্কট ৰোগৰ বীজাণু সদৃশ,
পিছে, আজি তুমি মাতাল
ক্ষমতাৰ ভৰ যৌৱনত।।

ঃ এতিয়া চোন নাই সেই তুমি তুমি লগা আমেজ ঃ

বহুদিনেই হ'ল, তোমাৰ সতে লগ নোপোৱা
পিছে আজি লগ পালো অকস্মাতে
ব্যস্ত পথৰ জনতাৰ ভিৰৰ মাজত...
মোৰ মনত উদয় হ'ল অযুত প্ৰশ্ন,
সৃষ্টি হ'ল হৃদয়ত এক আলোড়ন।
ভাৰিলো মনতেই
বহু পৰিৱৰ্তন হ'ল ...
কাৰণ,
এতিয়া চোন নাই আৰু সেই
তুমি- তুমি লগা আমেজবোৰ।।

ঃ শেষ অভিযান ঃ
(কল্পনা চাউলাৰ স্মৃতিত)

তোমাৰ হৃদয়ৰ প্ৰৱল হেঁপাহ
নীলিম তৰালি নিশা
মধুৰ সপোন চোৱা আকাশৰ,
কৰিলা শৈশৱৰ অফুৰন্ত বাসনাৰ
শেষ অভিযান।

তোমাৰ হৃদয়ৰ প্ৰতিটো স্পন্দন
ক্ষণে-ক্ষণে নিষ্প্ৰভ হৈ গ'ল,
দেৱালীৰ ফটকা সদৃশ এটা
মুহূৰ্তৰ পাছত, থাকি গ'ল মাথোঁ
নিঠৰুৱা হৃদয়ৰ কোনোবা কোণত
সীমাহীন এক কাঁইতিয়া অনুভৱ।

কিন্তু, তোমাৰ হৃদয়ৰ অদম্য সাহস
মনৰ প্ৰৱল সাবিয়াস, আৰু
জীৱনৰ পুঞ্জিভূত সম্ভাৰ হৈ ৰ'ল
চানেকী, অনাগত ভৱিষ্যত ইতিহাসৰ
আৰু এক সংস্কৰণ।।

ঃ সৈনিক ঃ

কমৰেড্, তুমি কোন ?
কোন মাতৃ তেজৰ বীৰ সন্তান তুমি ?
বৈৰীতা নথকা সত্বেও, তুলি লৈছো
নিৰ্লজভাবে, ঠিক তোমাৰ দৰেই
বাৰুদ......
কিন্তু বুজি নাপাওঁ, কিহৰ বৈৰীতা
তুমি আৰু মোৰ মাজত,
জানা কমৰেড্, তোমাৰ মগজুৰ শিৰাই-শিৰাই
সিঁচি দিছে একেটাই ৰক্তাক্ত তেজৰ বীজ,
মাথোঁ দি গৈছো, ৰচিত একো একোটা নাট্যভিনয়
পুতলা হৈ নাট্যকাৰৰ।
জানানে.... ! একো-একোটা ইংগিততে, হাজাৰ-হাজাৰ
নিৰপৰাধী জোৱানৰ
বুকুভেদ কৰি উৰি যায়, বাৰুদ.....
পিতৃ-মাতৃ হয় উলংগ,
ভাতৃ-ভগ্নী হয় বিকলাংগ আৰু
ক'ত সন্তান অনাথ,
কিন্তু কিহৰ বৈৰীতাত..... ?
হাই নিৰুপায়, তুমি আৰু মই আৰু সেই একেটাই শ্মশান,
ছহীদৰ নামত।

ঃ প্ৰণাম তোমালৈ ঃ
(জিন্টু গগৈৰ স্মৃতিত)

তোমাৰ হৃদয়ৰ শুই থকা
অনাবিল প্ৰেম,
প্ৰত্যাহবান স্বৰূপে কৰিলো উচ্চৰ্গা
প্ৰতিদান স্বৰূপে।

তোমাৰ চিতাগ্নীত
ফুলিছিল সুবাসিত
ৰক্ত জবা......

অবৈধ আঘাতত জননী
ৰাউচি জুৰে, ইনাই-বিনাই
আকুল আহ্বানত.....
তেতিয়া তোমাৰ মুষ্টিমেয় মুঠিত ত্ৰিৰংগা
কেঁছা তেজত সূৰ্য্যমুখী ফুলৰ উত্তাপ,
য'ত কেৱল বিমুগ্ধ মই...... !

ঃ প্ৰেম, মৌনতা আৰু এটা মুদ্ৰা ঃ

নিৰু, কি হ'ল,
তই যে বৈ গলি থমকি
ৰঙা-চিঙা পৰি?
জানো, মই ইয়াকো জানো, জাননে!
তোৰ হৃদয়ৰ পৰা নিৰ্গত শব্দ
অৱৰুদ্ধ হৈ ৰ'ল, আলজিভাৰ গুড়িতেই
তলাবদ্ধ হৈ,
নালাগে, নালাগে ক'ব থ,
নকলেও বুজে এই হৃদয়ে সেই হৃদয়ৰ
গোপন ভাষাবোৰ......
জাননে....? তোৰ সেই দুই নয়নৰ নিৰৱতাই
দি গ'ল বহুতো গুপুত সংবাদ এই হৃদয়কো।
তই মাথোঁ বুলাই থাক, গিটাৰৰ ক'ড বোৰত
তোৰ কোমল হাতৰ পৰশবোৰ,
হৃদয়ৰ অনুভূতিৰ তালে-তালে, বাজি থাকিব
মৃদু ৰিদমবোৰ.....
শুনিবিনে এই সংগীত, গিটাৰৰ ক'ড বোৰেদি নিৰ্গত
ৰিদমবোৰ!
ওহো-নালাগে দে,
তোৰ হৃদয়তো চাগৈ বাজি আছে, সেই একেটাই
ৰিদমবোৰ,
হৃদয়ৰ আঁৰে-আঁৰে, উশাহৰ তালে-তালে
নিৰৱ নিসংকোচে।
নিৰু, কি হ'ল,
তই যে বৈ গলি থমকি
ৰঙা-চিঙা পৰি, হৃদয়ৰ বাসনাক সাৰটি?

ঃ শৰৎ ঃ

দেখিছা, কুঁৱলীয়ে আঁৰৰা পৃথিৱীখন ?
মায়াজালৰ বান্ধোনত আৱদ্ধ, সমস্ত সেউজীয়া খিনি
চোৱাচোন, এতিয়া দেখি মাথোঁ ধোঁৱা বৰনীয়া।
বসুমতী এতিয়া ঘোৰ নিদ্ৰাত
বসন্তৰ সোণোৱালী সপোনৰ ফুলবঁচাত মগ্ন,
এই শৰৎৰ আবেলি.....

আজৰি পালে, আকৌ এবাৰ চোৱাচোন
জুইয়ে পুৰা সোণ,
হৃদয়ৰ গভীৰৰ পৰা.....

ঃ শ্বহীদ ঃ

তৰাৰ দেশলৈ আকৌ মাতিছা
হাত বাউলি দি,
মোৰ কামিজযোৰ চোন
এতিয়াও শুকুৱা নাই
কেঁচা তেজৰ গোন্ধ,
ৰ'বা পোণাকণক পঠাইছো
জানা, মোৰ কাষতেই সাজি থৈছো
সমাধী তাৰো।

ঃ জেতুকা পাতৰ দৰে ঃ

(এক)

প্ৰতিটো পুঁৱাতে চকখাই উঠো
চোৰা-পাতনিৰ কোবত, পিছে
ভগ্ন হৃদয়ৰ বতৰা লবলৈ
কোনো ইয়ালৈ অহা নাই .....

(দুই)

আন্ধাৰৰ আলিংগনৰ আবদ্ধ নিশাৰ মাজত
আগবাঢ়ি যাওঁ, আন্ধাৰৰ পোচাক পিন্ধি,
চেঁকা লগা প্ৰসাৰিত দুবাহুৰে চুঁচা লৈ
মোৰ অভিমুখে, আলিংগন কৰিবলৈ,
মই স্থিৰ হৈ ৰৈ যাওঁ, প্ৰাচীৰ সদৃশ
কাৰণ,
স্বপ্নৰ সোণোৰালী শইচ
মোৰ দুচকুত ভাঁহি আহে।

(তিনি)

বহাগ আহে, কপৌ ফুলে,
নিৰ্মম নিষ্ঠুৰভাৱে চুচি লৈ যায়
মোৰ বসন্তবোৰ,
আক্ষেপ নাই তাতো
নগ্ন মোৰ শৰীৰলৈ চাই, বৰঞ্চ
হৃদয় উপচি পৰে আনন্দত
নৰকন্যাৰ দুহাত মোৰ বুলেৰে বুলাই।
তাতেই গৌৰৱ সেউজীয়া জেতুকা পাতৰ
আৰু বা আছে কি দিবলৈ.....

ঃ কালাম তোমাক প্ৰণাম ঃ
(এ.পি.জে. আব্দুল কালামৰ স্মৃতিত)

হিন্দুস্থান ত্ৰিৰংগাৰ দেশ
তুমি প্ৰমাণ কৰিলা,
বিশ্ববাসীক চমক খুৱাই
অগ্নি, পৃথিৱী, আকাশ
মিচাইলৰ আৱিষ্কাৰত
সৎভম্ব আমেৰীকা, বিলায়ৎ
আৰু যে ক'ত দেশ.....
এৰা, তোমাৰ ছদ্মবেশ
কি যে অপাৰ মহিমা
বিজ্ঞানৰ প্ৰশান্ত সাধনা,
শিশুৰ লগত শিশুসুলভ বাসনা
এয়াইতো তোমাৰ প্ৰকৃত গহনা।
ৰাষ্ট্ৰ আৱাস ৰাষ্ট্ৰপতি ভৱন
তোমাৰেই অধিৰ অপেক্ষাত....
এখন হাতত বাইবেল, গীতা হ'লে
আনখন হাতত কোৰানৰ
সমাহাৰ সাধনা।
দক্ষিণৰ কোনোবা কোণত উপজি

■ অধুৰা সপোন ■

হৃদয়ত কৰোণ-দাৰোণ অভিজ্ঞতা লভিলা,
উইংচ অফ ফায়াৰ অথবা এগনাইটেট মাইন্দ
সৃষ্টি কৰি, মেম'ৰি কাৰ্ডৰ স্পেচ মুকলি কৰিলা।
দক্ষিণৰ পৰা মধ্য-পশ্চিমৰ জয় যাত্ৰাৰ অন্তত
উত্তৰৰ সুউচচ হিমালয় বিজয় কৰিলা আৰু
গঢ়িলা খেলপথাৰ এভাৰেষ্টৰ বুকুতে য'ত সামান্য খেলুৱৈ
নাই তাত প্ৰৰ্যাপ্ত প্ৰতিদ্বন্দী
মাথোঁ দুই-এক বিশিষ্ট বৃদ্ধা যুঁজাৰু।
পিছে, অকালতে নিঠৰুৱা কৰি গুচি গ'লা
সমৰ ক্ষেত্ৰ এৰি.....
উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কোনোবা কোণত
মাথোঁ থাকি ৰ'ল
তোমাৰ পদ ধ্বনিৰ
ঝুন ঝুননি।।

ঃ শূণ্য পৰিচয় লৈ ঃ

শূণ্য পৰিচয় লৈ অতিবাহিত
মোৰ জীৱণ,
মই এজন অবৈধ সন্তান.....
প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ নিগৰি আহিব খোজে
চেকুৰা তেজৰ গোট।

প্ৰতিটো প্ৰভাতে গৰজে
বাৰুদ......
তথা, কুমাৰীত্ব ধ্বংস কৰি
মাতৃয়েও উপাধী দিলে - 'জাৰজ'।

কোনোবাই আনন্দৰ সজ্যাত
নিহঃপালি দিছে,
কোনোবাই উজাগৰ নিশা কটাইছে।।

ঃ ডাকোৱাল আহিছিল মোৰ ঠিকনা বিচাৰি ঃ

প্ৰস্তাৱনা ঃ

মৃদু মলয়া ফালি আগবাঢ়ি আহিছিল, ডাকোৱাল
মোৰ ঠিকনা বিচাৰি,
তেতিয়া নামি আহিছিল সন্ধিয়া
লাহে লাহে ......

ক্লাইমেক্স ঃ

অক্‌স্মাতে মুক্ত আকাশৰ বুকুত ধুমুহাজাকে আনিছিল
এচপৰা ক'লা ডাৱৰ আৰু
গ্ৰাস কৰিছিল পোহৰখিনি,
মুহূৰ্তৰ পাছতেই যেন বৰষুণ দিব
মূষলধাৰে ......

দুখৰ দিন ঃ

মোৰ বুকু কঁপি উঠে দুৰু-দুৰুকৈ
বৰলুইতৰ বুকুত যেন নাই আৰু
এটোপাল পানীও বহন কৰাৰ ক্ষমতা,
ত্ৰাসত প্ৰিয়মানহৈ উৰি গুচি যায় এজোৰ কপৌ
আবাস স্থান এৰি শূণ্যলৈ,

■ অধুৰা সপনা ■

চকুলো ঃ

সাগৰৰ বুকুত নিৰোদ্দেশ হয় কত সেউজীয়া
আশা-আকাংক্ষ্যা - ই মাথোঁ এক শ্মশান
জানা,
সাগৰেও পাৰ ভাঙে নিৰৱে
কোনেও নজনাকৈ

পুনঃশ্চ ঃ

দীঘলীয়া নিশ্চাস এৰি উভতি গ'ল ডাকোৱালজন
অহাৰ পথেৰেই
তলাবদ্ধ দুৱাৰত ওলমি থকা তলাটোক
মৃদু হেন্দচেক দি পাৰ হৈ যায়
মোৰ হেৰাব ধৰা কবৰৰ ওপৰেদি......
খিৰিকীৰ ফাকেৰে চাই ৰলোঁ ডাকোৱালজনলৈ
অসহায়ভাৱে অদৃশ্য নোহোৱা পৰ্যন্ত
যেন, হৃদয় কঁপাই পাৰ হৈ গৈছিল
মোৰ বুকুৰ মাজেৰে আৰু এটা চুনামী।

अधुरो सपना

(कविता सङ्ग्रह)

कविको लघु-परिचय

नाम	: फेमसङ लिवाङ शेखर
जन्म मिति	: 7 जुन, 1977
जन्म स्थान	: 16 नं. आदर्श, चुङाजान
शैक्षिक योग्यता	: बी.ए.
पिता	: स्वर्गीय प्रसाद सुब्बा
माता	: स्वर्गीय सुमित्रा सुब्बा
कृति	: अधुरो सपना (कविता सङ्ग्रह)
प्रकाशन काल	: डिसेम्बर, 2024

सामाजिक संलग्नता

क) कार्यकारी सदस्य, अनेसास, चुङाजान शाखा समिति

ख) सभापति, असम कवि सन्मिलन, नाऔजान-चुङाजान शाखा

ग) कार्यकारी सदस्य, लिम्बु महासभा, चुङाजान आञ्चलिक समिति

घ) सल्लाहकार, गोर्खा सहयोग समिति, 2 नं. मराजान, चुङाजान

ठेगाना	: 2 नं. मराजान, चुङाजान, गोलाघाट, असम
मोबाइल नं.	: 9864309290